

Vogelvereniging

Noordwijkerhout en Omstreken.

Opgericht 8 mei 1957

27e JAARGANG

De Kolibri

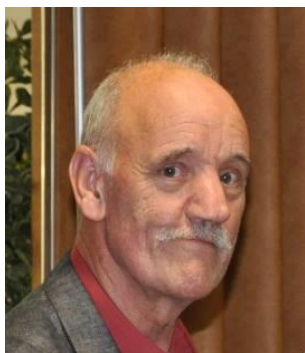
februari 2021

BESTUURSPAGINA V.V. DE KOLIBRI

LEDEN VAN VERDIENSTE Henk Haasnoot Ben Zwetsloot Con van der Ven André Weijers Arno Ooms	Lidmaatschap Volwassenen 33 euro AOW (66 jaar) 28 euro Jeugd tot 17 j 17 euro Gastlid/jeugd 21/16 euro	KvK nummer; V 40445820 Verenigingscode NbvV; N16 Bankrek met IBAN nr NL34 RABO 034.69.04.811 Oplage maandblad 150 stuks
Voorzitter B.J. Zwetsloot (Ben) Boekhorstlaan 42 2215 BD Voorhout 0252-216636 / 06-17101376 benzwetsloot@live.nl	Secretaris / Redactie / Website A.A. Ooms (Arno) Spoorlaan 17 2215 KN Voorhout 06-44048090 secretaris@dekolibri.com	Penningmeester O. Rinzema (Oege) Componistenlaan 45 2215 SN Voorhout 0252-220646 rinze002@planet.nl
Algemeen Commissaris W. Anthonissen (Willem) Andellaan 20 2211 JV Noordwijkerhout 0252-375668 geen E-mail	Ledenadministratie H. Nederpel (Hennie) Leidsevaart 192 2211 WE Noordwijkerhout 0252-340860 ledenadministratie@dekolibri.com	Ringcommissaris Chr. vd Ven (Christian) Quarless van Uffordstraat 66 2202 NJ Noordwijk 06-14179280 ringenbestellen.dekolibri@gmail.com
Materiaalcommissaris Boekhorstlaan 42 2215 BD Voorhout 0252-216636 / 06-17101376 benzwetsloot@live.nl	Prijzencommissie T. Zwetsloot (Toos) / M. en J. Elstgeest (Mies & Jos) van Gendtlaan 37 2121 WW Bennebroek 023-5848543 mies.elstgeest@online.nl	Coördinator Vogelmarkt W. Anthonissen (Willem) Andellaan 20 2211 JV Noordwijkerhout 0252-375668 geen E-mail
Coördinator Vogelbestand F.E.C.W. Hoogervorst Veenburg 4 2171 CW Sassenheim 06-28244576 f.hoogervorst@ziggo.nl	Maandbladbezorgers; A. Weijers, C. de Mooij, E. Hulsebosch, J. vd Luijt en W. Anthonissen In geval van overgenomen artikelen is de vereniging niet aansprakelijk. Alle ingezonden kopy blijft voor verantwoording van de auteurs	Vogelmarktwerkgroep Gerrit Wesseling O Theo Hogervorst O / M Willem Anthonissen O E Hulsebosch M S. Alsemgeest O / M S. Mourits O / M Ingrid Wesseling Loterij

www.dekolibri.com

Let op ! Aan- en afmelden leden en andere ledenmutaties graag via ledenadministratie@dekolibri.com Niet via andere bestuursleden.
 Uitzondering is een aanmeldformulier wat u inlevert op bijvoorbeeld de vogelmarkt.
 Wij zorgen dan dat dit bij genoemd adres terecht komt.
 Uitgifte maandblad maart 2021 medio
 27 februari 2021

Overtollige vogels ??

Het te veel aan vogels die we nog hebben als broedsel van het afgelopen jaar. Hoe krijgen we die aan de man. De vogelmarkten liggen vanwege de corona op hun gat. Waar kunnen we ze nu kwijt. Marktplaats staat er elke dag vol mee. Maar of het veel oplevert is nog de vraag. En dan nog maar af te wachten wat dan de prijs is die geboden wordt. Gelukkig diegene die nog een kooi over heeft waar hij ze kan huisvesten. De

vogelmarkt van januari kunnen we vergeten, dus februari is de eerste die aan de beurt is. Dan moet de Engelse versie van corona wel ingeperkt worden anders kan je die ook wel vergeten. De avondklok moet dat voorkomen, nu duimen maar dat dat lukt.

De activiteiten van de vereniging blijven op een laag pitje staan. De ledenavond van 11 februari vervalt definitief. Tot 9 februari lockdown, dan is 11 februari geen optie dat alles weer mag. De vogelmarkt van 27 februari is eventueel een eerste optie. U wordt daar op tijd over geïnformeerd.

De algemene vergadering willen wij graag verzetten naar 6 mei, wij hopen dat we volgens de dan geldende regels van het RIVM wel bij elkaar kunnen komen. We kunnen dan 2020 keurig afsluiten zoals dat hoort als vereniging, zowel financieel als administratief. Om nu de kascontrole-commissie binnen te halen is ook geen optie op dit moment. Vandaar.

Zoals ik ervaren heb zijn de ringen ook aan de man gebracht, of opgehaald.

Het was even zoeken voor Christian, maar met behulp van zijn ouders is het toch gelukt. Op naar de volgende lichten ringen. Ben benieuwd of er dit jaar net zoveel ringen besteld worden als andere jaren, of heeft men nog genoeg vogels van het voorafgaande jaar?

Ja, de avondklok is ook ingesteld, na negen uur mag niemand zich meer buiten begeven. Maar wat ik wel heb begrepen, een stukje schrijven voor in het maandblad mag nu juist weer wel. Dit is eigenlijk een ongekende mogelijkheid om dit eens te doen. Arno ontvangt graag u verhaal. Wie is de eerste?

Gelukkig hebben we het maandblad en blijven we nog een beetje op de hoogte van elkaar. Ik sluit dan ook af met, **Pas goed op elkaar, en voor iedereen een goede gezondheid.**

Graag tot later,

B. Zwetsloot wrz.

Agenda 2021 V.V. De Kolibri

30 januari	Vogelmarkt (vervallen)	
11 februari	Sprekersavond (vervallen)	
27 februari	Vogelmarkt (1 ^e optie)	
11 maart	Jaarvergadering (vervallen)	
18 maart	Bingoavond	
27 maart	Vogelmarkt	
08 april	Sprekersavond Oege Rinzema Natuurfoto's	
24 april	Vogelmarkt	
06 mei	<u>Jaarvergadering leden</u>	
15 mei	Uitgaansdag Kolibri	
29 mei	Vogelmarkt	
.. juni	Medewerkersavond (aparte uitnodiging)	
05 juni	Wandeling	
10 juli	Barbecue	
17 / 24 juli	Braderie Noordwijkerhout	
Zomerstop		
07 augustus	Fietstocht	
28 augustus	Vogelmarkt	
02 september	Openingsavond / Sprekersavond	
18 september	Braderie Voorhout	
25 september	Vogelmarkt	
14 oktober	Open Podium	
21 oktober	Bingoavond	
30 oktober	Vogelmarkt	
03 november	Inbrengen vogels (leden)	17.00 – 20.00 uur
04 november	TT Keuring (organisatie)	
05 november	TT-opening	20.00 – 22.00 uur
06 november	Tentoonstelling	10.00 – 18.00 uur
07 november	Tentoonstelling	10.00 – 17.00 uur
07 november	Uitkooien	17.00 uur
11 november	Sprekersavond	
27 november	Vogelmarkt	
09 december	Uitreiking prijzen TT	
18 december	Vogelmarkt	

De data zijn hiermee bekend gemaakt. Of we ook echt kunnen starten in januari hangt af van de maatregelen die ons tegen die tijd zijn opgelegd. Dus alle data onder voorbehoud.

Deze maand feliciteren we...

Zonneveld	W.A.M.	Noordwijk	1-2
Rhijn	G.M. van	Leiden	3-2
Niet	K. vd	Noordwijk	8-2
Veerman	W	Voorhout	10-2
Barnhoorn	P.J.	Noordwijk	13-2
Pols	J.	Noordwijk	14-2
Fielemon	L.J.F	Voorhout	27-2

Reminder ringen bestellen

U heeft nog tot vrijdag 15 januari 2021 de tijd om uw ringen te bestellen!

Dit kan door uw bestelling per email door te geven op ringenbestellen.dekolibri@gmail.com (u ontvangt dan een betaalverzoek) of door het ringenformulier (inclusief verschuldigde bedrag) in de brievenbus te doen bij Christian van der Ven, Quarles van Uffordstraat 66, 2202 NJ Noordwijk. LET OP: deze ringen worden geleverd **vanaf 1 april 2021**

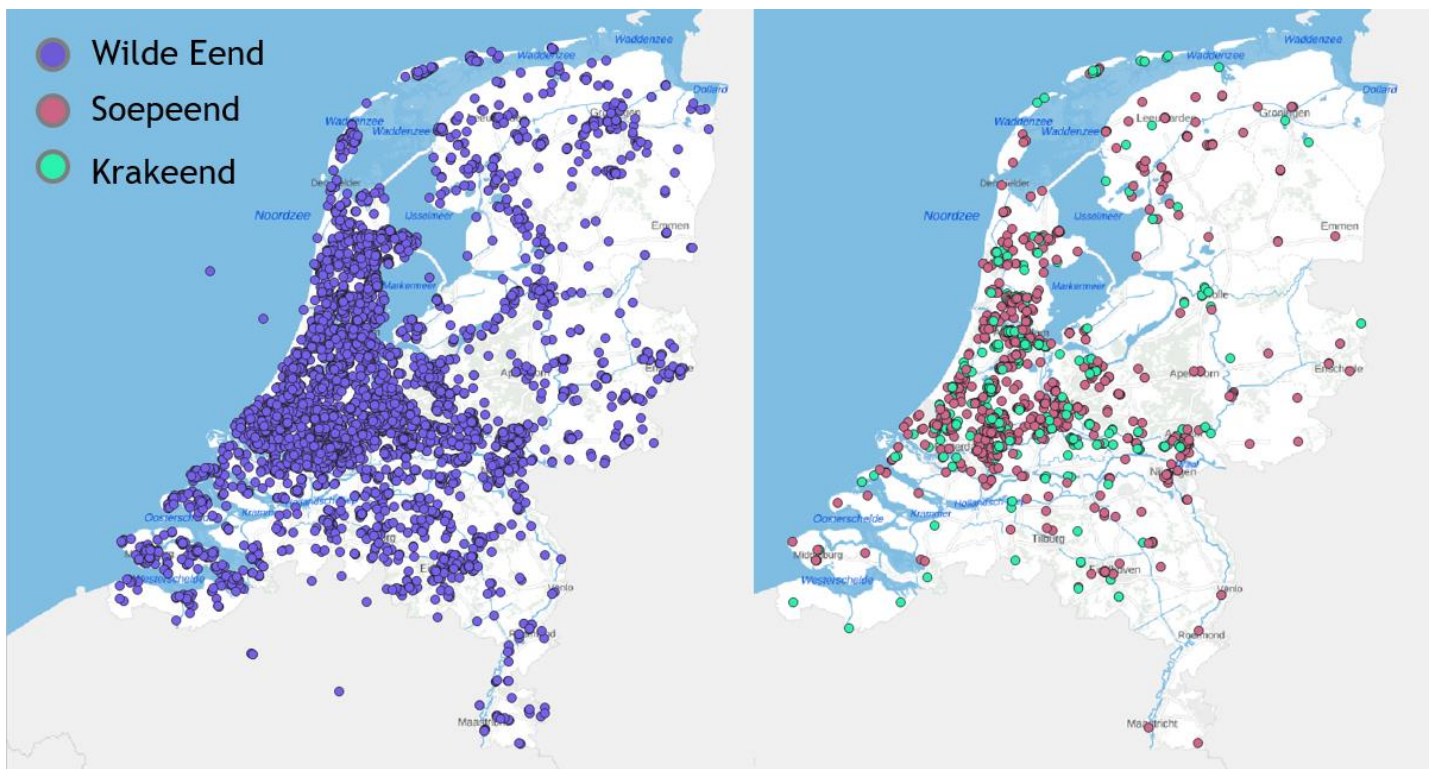
Jaar van de Wilde Eend – de eindsprint

Het Jaar (2020) van de Wilde Eend is bijna afgelopen. En de inspanningen van tellers en onderzoekers hebben zeker resultaten opgeleverd. Dit krijgt volgend voorjaar zijn apotheose, maar we wilden je de nieuwste informatie alvast niet onthouden.

Het doel van het Jaar van de Wilde Eend is om achter de oorzaken van de achteruitgang te komen. Hiermee komen we hopelijk dichterbij een betere bescherming. Een eerste impressie van afgelopen broedseizoen verscheen twee maanden geleden. Nu dus het vervolg daarop.

Hoe verging het de kuikens?

Dankzij de inspanningen van meer dan 1.000 vrijwilligers, die samen meer dan 11.000 waarnemingen van eendengezinnen (tomen) doorgaven (zie figuur 1), hebben we een goed beeld van hoe het de kuikens verging. Dat is namelijk belangrijk om dat te weten. Hoe komen de kuikens hun eerste levensweken door? Uit dit onderzoek blijkt dat één op de vijf Wilde eendkuikens dat uit het ei komt 'uitvliegt'. Bij de verwante Krakeend – een soort die het goed doet in Nederland – vliegt één op de drie kuikens uit. Of die overleving bij de Wilde Eend genoeg is voor een stabiele populatie moet blijken in het vervolg.

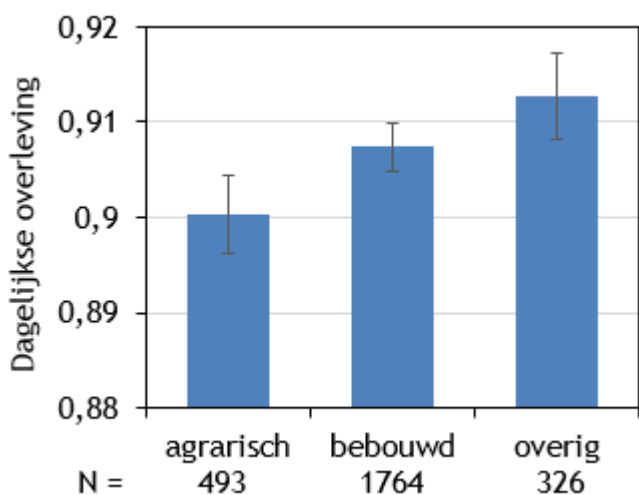
Figuur 1: landelijke spreiding van de waarnemingen van kuikens van de Wilde Eend (paars), Soepeend (rood) en Krakeend (groen) in Nederland tijdens het Jaar van de Wilde Eend.

Eendenkroos

Uit het kuikenonderzoek bleek ook dat de kuikens het minder goed doen in helder water. Juist in water met kroos overleefden ze beter. Dat lijkt misschien een tegenstelling, want je zou verwachten: hoe helderder het water, hoe beter de waterkwaliteit en hoe beter voor de eenden. Maar daar spelen twee zaken. Om te beginnen kende de Wilde eendenpopulatie in de jaren '80 van de vorige eeuw een opleving. Toen was de waterkwaliteit over het algemeen slechter dan nu, met meer kroos. Dus zou het kunnen dat een matige waterkwaliteit juist kansen bood voor de Wilde Eend? En zou het kunnen dat kuikens in helder water beter zichtbaar zijn voor onderwaterpredatoren, en daardoor sneller ten prooi vallen aan roofdieren als de snoek? Het zijn theorieën die verder uitgezocht moeten worden.

Weidevogelproblematiek

Ook is gekeken naar eventuele verschillen in kuikenoverleving tussen verschillende habitats. Die overleving bleek in agrarisch gebied lager te zijn dan in niet-agrarisch gebied, zoals bebouwing en natuurgebieden (zie figuur 2). Ook werd duidelijk dat de vogels in agrarisch gebied in recente jaren een laag nestsucces hebben. Het lijkt er dus op dat de Wilde Eend buiten de stad als grondbroeder problemen heeft, net als onze weidevogels. Daar zullen we dus rekening mee moeten houden in de pogingen om de weidevogels te beschermen. Helaas kwamen er uit het stedelijk gebied – waar veel Wilde Eenden broeden, ook in tuinen – te weinig gegevens over het nestsucces binnen om daar iets van te zeggen.

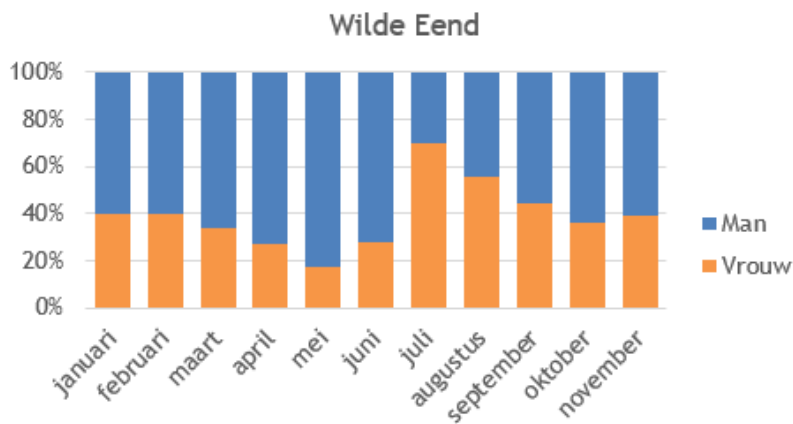

Figuur 2: dagelijkse overlevingskans van eendenkuikens in verschillende habitats (met daarbij het aantal waarnemingen per habitat)

Te veel woerden?

Ook hebben we gekeken naar de verhouding tussen de woerden en de vrouwtjes. Bij andere eendensoorten waar de geslachtsverhouding scheef ligt, weten we dat dit een symptoom kan zijn van een populatie die afneemt. Tellers hebben dit jaar dus speciaal gelet op de

geslachtsverhouding. Hierbij valt op dat we de man-vrouwverhouding gedurende het jaar zien veranderen, zoals ook was verwacht. In het broedseizoen worden namelijk minder vrouwtjes gezien, omdat ze dan op het nest zitten of zich verstoppen met de kuikens. En in juli en augustus lijkt het alsof er minder mannetjes zijn, omdat ze dan in zogenaamd eclipskleed zijn en op de vrouwtjes lijken. Het maakt dus uit wanneer je kijkt naar de man-vrouwverhouding. Toch is de gemiddelde geslachtsverhouding in de wintermaanden scheef met 60 procent man tegen 40 procent vrouw (zie figuur 3). De verwachting is dus bevestigd.

Figuur 3: geslachtsverhoudingen van de Wilde Eend door het jaar heen. Gemiddeld over de maanden zijn er 60 procent mannetjes gezien.

Predatie

Er wordt volop gespeculeerd dat ook roofdieren een belangrijk aandeel hebben in de achteruitgang van de Wilde Eend. Deelnemers aan het kuikenonderzoek is daarom gevraagd om predatie en andere sterfteoorzaken te noteren waar ze dat waarnamen. Dat viel nog niet mee. De meeste kuikens verdwijnen zonder dat je het ziet. We hebben dus maar enkele tientallen oorzaken van kuikensterfte ontvangen, en het is de vraag hoe representatief dit is aangezien de waarneemkans van verschillende typen predatoren niet gelijk is. De waarnemingen waren zeer divers, van aanvallen door woerden en Nijlganzen tot predatie van onder andere Blauwe Reiger, hond, kat en Zwarte Kraai, en natuurlijk de snoek. Plaatselijk zal dit wellicht een probleem kunnen zijn, maar zoals wel vaker krijgen we de predatoren die we

‘verdienen’. Als het broedgebied minder geschikt wordt, krijgen roofdieren meer de kans. Ook hier is er dus een mogelijke link met de weidevogelproblematiek.

Maatregelen nemen

Met de resultaten van al deze onderzoeken hebben we nu voldoende gegevens om een populatiemodel te maken. Simpel gezegd is dat een weergave van hoeveel eenden er weg kunnen vallen en hoeveel erbij moeten komen om de populatie op peil te houden. Dat model wordt in de loop van 2021 gepubliceerd. Dan weten we dus op welke levensfase van de Wilde Eend maatregelen zich het beste kunnen richten om de achteruitgang van de soort te stoppen.

Betrokkenheid

Een ander doel van het Jaar van de Wilde Eend is aandacht voor deze eenden en hun achteruitgang. Juist omdat de Wilde Eend een soort is die vrijwel iedereen kent en nog steeds algemeen voorkomt, bracht het Jaar van de Wilde Eend veel teweeg. Om te beginnen de duizenden tellers en andere belangstellenden die deelnamen aan het onderzoek. Maar ook de media was niet te stoppen. Je kon in 2020 bijna niet om de Wilde Eend heen op radio, televisie, in kranten en tijdschriften.

Vele mensen lieten aan Sovon en Vogelbescherming weten erg betrokken te zijn bij de Wilde Eend en deelden hun persoonlijke ervaringen met eendengezinnen. Het laat mooi zien dat de Wilde Eend veel mensen aan het hart gaat. En terecht natuurlijk.

Vogelspeciaalzaak: De Bosruiter
Siervogels – kweekvogels – zangvogels
Vogelbenodigheden, alle soorten losse zaden, diverse speciale zaadmengelingen, levende voedseldieren en diepvriesinsecten.
Door onze natuurlijke ligging zijn wij ook een rust en oplaadpunt voor wandelaars en fietsers.

telefoon 06-53594006 of 0165-382782

Tot ziens bij Jack en Carla
Turfstraat 36, 4714 SG Sprundel
www.bosruitervogelspeciaalzaak.nl

Van der Niet

Dorpsstraat 46

2211GD Noordwijkerhout

tel:0252-372551

Ook voor al uw hengelsport
artikelen

Voor al uw
diervoeders
tegen scherpe
prijzen.

4 allprints

je grafisch partner

Heb je een vraag of wil je informatie over een product of mogelijkheden? Neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn op werkdagen van 9.00 tot 17.00 bereikbaar om je telefonisch te woord te staan op nummer **0252 – 21 31 22**.

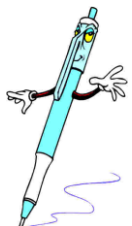
4allprints

's-Gravendamseweg 67-N

2215 TG Voorhout

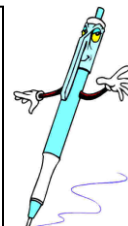
info@4allprints.nl

Uw pen via de mail?

Natuurlijk kan dat !!

Mail naar secretaris@dekolibri.com

VRAAG EN AANBOD

TE KOOP AANGEBODEN

12 kooien van 100 cm
6 kooien van 80 cm.
Inclusief blokken en bakjes
etc. Teab
Mail naar
convdven@hotmail.com
Christan vd Ven zal op uw
mail reageren

TE KOOP AANGEBODEN

Twee kooien voor tropen.
115 x 60 x 26 cm (35 euro)
115 x 39 x 26 cm (25 euro)
Deze 2 kooien samen in een koop 50
euro. Inclusief voerschaaltjes,
drinkfontein en zitstokken. Kan eventueel
bezorgd worden tegen kleine vergoeding
Rein Schoonderwoerd 06-10629049

Wie vindt het leuk om een taak binnen de vereniging op zich te nemen.

- Materiaalcommissaris
- Organisatie Fietstocht
- Organisatie Jaarlijks dagje uit
- Organisatie jaarlijkse Barbecue

Geef je op bij het bestuur. Het kan natuurlijk een persoon zijn maar ook een groepje. Vele handen maken licht werk !!

		9				3		
		2	3					
			7	8				
3	5	6		2				
	2							
4					9	1		
		7	9	3		6	1	4
						7		3
1	6					5	9	

				9	8			
1			2		5			
	4			7				
			7			3		8
	5	1			9			
		8			6			
	3					9	4	
5			3					6
		6			1	2		3

Spreuk van de maand:

Bijna nooit zie ik een vogel in de lucht zich bedenken,
zwenken en terugkeren.

Tapuit in Nederland veert weer licht op

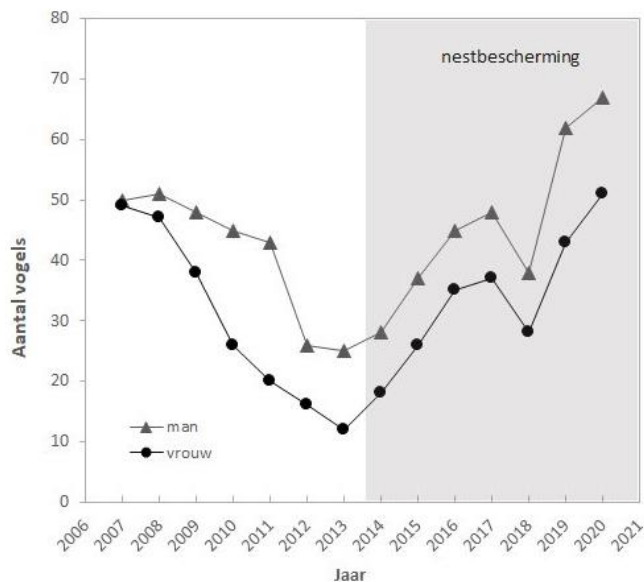
De tapuit in Nederland heeft enkele succesvolle broedseizoenen achter de rug. Dit is goed nieuws, want de aantallen tapuiten nemen al decennia af en deze trend lijkt nu gestopt. Stabiele zomers, met droogte en warmte gedurende het broedseizoen, spelen vermoedelijk een positieve rol. Maar ook intensief beschermingswerk werpt zijn vruchten af. De tapuit is al een hele tijd een zorgenkindje van de natuurbescherming. We noemen de getallen nog maar even: een afname van duizenden broedparen in de jaren zeventig (en nog véél meer daarvoor), tot slechts 210-250 paar in 2013, een dieptepunt. De verspreiding is tegenwoordig nagenoeg geslonken tot de duinen van de Kop van Noord-Holland, de Waddeneilanden en het Drents-Friese Wold. Ook in de ons omringende landen doet de tapuit het heel slecht; in Vlaanderen is de soort zelfs al enige tijd verdwenen als broedvogel. Om te voorkomen dat dat ook in Nederland gebeurt, krijgt de bescherming van de tapuit veel aandacht, in gang gezet door Vogelbescherming en Sovon in het Jaar van de tapuit in 2005.

Jonge tapuit voor het nesthol / Ruud van Beusekom

Onderzoek al vanaf 2007

Om in de vingers te krijgen welke factoren de populatie tapuiten sturen en hoe je tapuiten het beste kunt beschermen, worden de belangrijkste Nederlandse deelpopulaties intensief gevolgd en onderzocht. Sovon doet dat in de Noordduinen tussen Callantsoog en Den Helder sinds 2007, en op Texel sinds 2016. De tapuiten in het Aekingerzand (Drents-Friese Wold) worden sinds 2007 onderzocht door Stef Waasdorp van Stichting Biosfeer. Samen met de resultaten van het promotieonderzoek van Herman van Oosten – lees zijn geweldige boek *De Tapuit* van Atlas Contact – heeft dit ons veel inzichten opgeleverd over de ecologie van de tapuit en zijn hoognodige bescherming.

Aantal tapuiten op Aekingerzand. Sinds de nestbescherming neemt het aantal duidelijk toe. (bron: Stef Waasdorp, Stichting Biosfeer)

Licht herstel

De laatste jaren veert de populatie tapuiten in Nederland weer licht op. Na het slechte jaar 2013 werden in 2015-2018 weer iets hogere aantallen geteld. In de tapuitenbolwerken waren met name 2019 en 2020 erg goede jaren. Zo zaten er in de Noordduinen in 2019 46 territoria en in 2020 maar liefst 61. Lang verlaten

gebiedsdelen, zoals de Grafelijkheidssduinen werden ook weer bezet. Op Texel werden in 2020 61-65 paar geteld, een flinke vooruitgang ten opzichte van 2019 (45 paar). Het belangrijkste broedgebied op Texel is de Eierlandse Duinen, hier zaten 53 paar in 2020, tegen 27 paar in 2014-2015. Op het Aekingerzand zit het aantal tapuiten sinds 2013 (25 territoriale mannen waarvan slechts 13 waren gepaard!) ook in de lift, met een piek van 63 territoria en maar liefst 51 vrouwtjes in 2020. Overigens stijgen ook de aantallen broedparen op Vlieland en Terschelling.

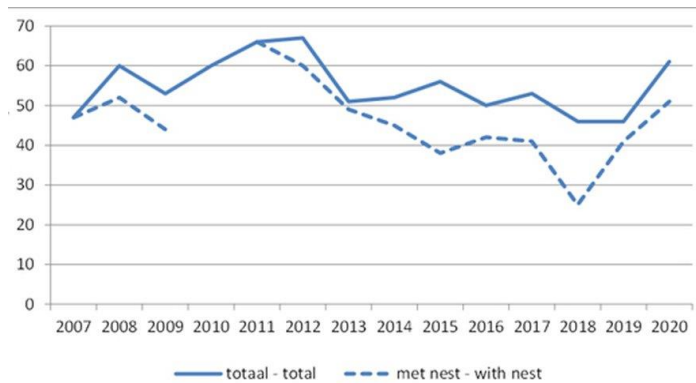
Eierlandse Duinen op Texel, optimaal leefgebied voor tapuiten / Ruud van Beusekom

Droogte speelt tapuit in de kaart

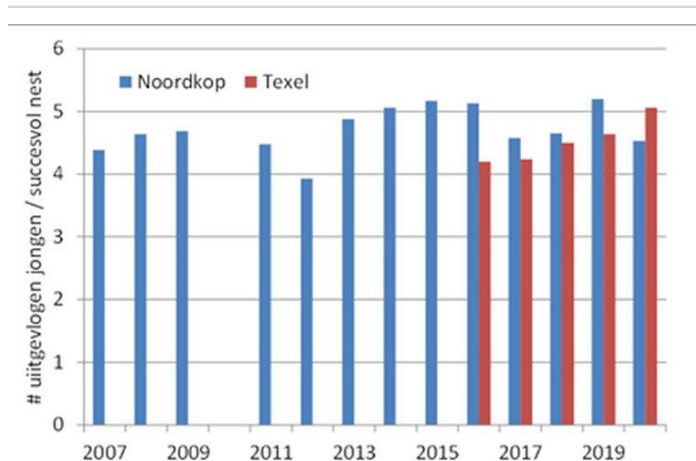
Het heeft er alle schijn van dat de droogte van de afgelopen jaren gunstig uitpakt voor het leefgebied van tapuiten. Hierdoor neemt de dominantie van grassen af en ontstaat een open vegetatiestructuur met lage kruiden en veel zandige plekken. Hier houden tapuiten juist van, omdat ze vooral op de grond naar voedsel zoeken. Het vindt vermoedelijk zijn weerslag in het hoge broedsucces van de laatste jaren. In alle drie onderzochte gebieden was dit namelijk erg goed. Het broedsucces wordt gemeten met het aantal uitgevlogen jongen per nest en per paar.

Maaien, chopperen en begrazing

Maar ook beheermaatregelen, zoals maaien en chopperen, hebben een positief effect. Bij chopperen wordt de vegetatie verwijderd en een deel van de bovenste humuslaag. Winterbegrazing met schapen in de Noordduinen pakt eveneens gunstig uit, net als de recente toename van het aantal konijnen in dit gebied. Konijnen houden de vegetatielaag en open en zorgen met hun gegraaf voor zandige plekken en natuurlijk nestgelegenheid, in de vorm van holen. Op het Aekingerzand was de begrazingsdruk echter te hoog, omdat hier de schapen het hele jaar door in het gebied verbleven. Door droogte was er te weinig voedsel (gras!) voor de schapen en werd het leefgebied van de tapuiten volledig kaal gegraasd; teveel van het goede dus. Op Texel is er nog veel winst te behalen door begrazing met schapen in te zetten in duingebieden die te dicht begroeid zijn geraakt voor tapuiten. Dit zijn vaak gebieden die vroeger wel werden begraasd met schapen.

Aantalsverloop tapuit Noordduinen (bron: Sovon)

Aantal uitgevlogen jonge tapuiten in de Noordduinen en in de Eierlandse Duinen (bron: Sovon)

Nestbescherming werkt

Een heel belangrijke beschermingsmaatregel blijkt het beschermen van de tapuitnesten met behulp van kippengaas. Op deze manier worden in de Noordduinen en op het Aekingerzand de nesten van tapuiten beschermd tegen vossen. Dit zorgt ervoor dat er veel minder legsels (en soms broedende vrouwtjes) worden opgegeten en er veel jongen succesvol uitvliegen. Op het Aekingerzand is dit de belangrijkste maatregel gebleken om het aantal broedende paren weer te laten groeien. Op Texel leven geen vossen en is de enige marter die er voorkomt – hermelijn – zeldzaam. Predatie is er geen probleem, al is enige invloed van verwilderde huiskatten niet uit te sluiten.

Tapuiten en corona

De coronacrisis liet ook de tapuiten niet onberoerd. Het zorgde afgelopen voorjaar voor veel recreatiedruk in de natuurgebieden, in vrijwel heel Nederland. Ook het Aekingerzand ontkwam er niet aan, er werd massaal buiten de paden gerecreëerd. Onderzoeker Stef Waasdorp had er tijdens zonnige weekenden de handen vol aan om bezoekers te wijzen op de kwetsbare situatie van de broedende tapuiten. Door deze nieuwe ontwikkeling werden er 30 bordjes geplaatst met 'Kwetsbaar gebied'. Op Texel en in de Noordduinen was het in april en mei juist veel rustiger door corona. Op Texel zat zelfs een nest aan de voet van het terras van het restaurant bij de vuurtoren.

Juvenile tapuit met kleurringen, Texel / Jos van den Berg

Vrouwtje tapuit met kleurringen, Texel / Jos van den Berg

Kleurringonderzoek

Tapuiten worden op Texel, in de duinen van de Noordkop en op het Aekingerzand van kleurringen voorzien, het betreft dus het grootste deel van de Nederlandse populatie. Hiermee volg je de sterfte, maar ook hoe de vogels zich verspreiden binnen en tussen gebieden. Volwassen en jonge vogels zijn sterk gebonden aan hun eigen populatie: de meeste tapuiten keren terug naar het broedgebied van het jaar ervoor of – in het geval van de jonge vogels – naar hun geboortegrond. Zes geringde jonge vogels uit de Eierlandse Duinen vestigden zich in 2020 elders, waarvan 3 op Texel, 1 op Terschelling en 1 op Vlieland. Interessant was dat in 2020 een tapuit geboren op het Duitse Waddeneiland Norderney opdook als broedvogel op Texel. Ook uit eerdere jaren zijn uitwisselingen bekend, zoals van tapuiten van Texel die gingen broeden in de Noordduinen en vice versa, maar nooit op zo'n grote afstand. Dit geeft hoop voor de toekomst. Het betekent dat verlaten broedgebieden weer bezet kunnen worden. Dit is essentieel om de tapuit in Nederland er weer bovenop te helpen.

Ruud van Beusekom Vogelbescherming Nederland
Chris van Turnhout Sovon Vogelonderzoek Nederland
Stef Waasdorp Stichting Biosfeer

Lever eens een mooi artikel aan voor ons maandblad. Een foto erbij is leuk, maar als dat moeilijk is, wordt dat door ons verzorgd.

De ekster in vogelvlucht

Met zijn opvallende zwart-witte verenkleed is de ekster een van de gemakkelijkst te herkennen vogels. De vogel bouwt zijn grote nest meestal in een boom, maar er zijn ook nesten gevonden in struikgewas, op steigers, elektriciteitsmasten en zelfs op vensterbanken. Zijn kostje scharrelt hij op de grond bij elkaar en bestaat voornamelijk uit insecten en aas. 's Winters eet hij ook wel zaad (van de voertafel) en andere plantaardige bestanddelen. In het voorjaar, als hij jongen heeft, wil hij ook wel eieren en jongen van andere vogels aan zijn eigen jongen voeren, maar uit wetenschappelijk onderzoek is inmiddels wel gebleken dat de zangvogelpopulaties hieronder niet te lijden hebben. Zoals alle kraaiachtigen is de ekster een echte [omnivoor](#). De ekster is niet bang om zich in de buurt van mensen te laten zien of zich te vestigen, bijvoorbeeld in tuinen; in landelijke gebieden zijn ze schuwer omdat ze een gemakkelijk doelwit vormen voor de -illegale- [jacht](#). Eksters vormen levenslange broedparen, net als de [kauw](#), en ze vormen met de uitgevlogen jongen nog een tijd een gezin, maar ze leven 's zomers niet in groepen zoals de kauw vaak doet. Wel kunnen de juveniele eksters in groepen voorkomen.

Voor al uw vogelbenodigdheden en diervoeders

JET

ACTIE

**Wit nestmateriaal
1 zak van € 4,25 voor
€ 3,75.**

**Cocos inlegnest voor
kanarie van € 0,95
voor € 0,75.**

Op is op !!!

Assortiment vogelbenodigdheden:

- Vele soorten nestmateriaal / Div. broedblokken
- Kweekkooien / Voorfronten (div. maten)
- Div. soorten bodembedekking
- T.T. materialen / T.T. hoezen / tassen
- Div. soorten T.T. kooien / 2K verf wit / zwart
- Koudijs producten
- Tevens volièrebouw

Diverse merken vogel-, eivoer: Beyers, Teurlings, v. Himbergen, Witte Molen, Versele Laga, Slaats, Jan Koenings, Metazoa, eigen mengsel Duivenvoer: Matador en Backs producten, Orlux – Cede – Sluis – K.F.F.- Geldof producten

Voer voor: Honden, Katten, Paarden, Knaagdieren, Vissen, Alpaca, Kangoeroe etc.

Eerste zaterdag van de maand : Vogelmarkt Vollenhove
 Laatste zaterdag van de maand : Vogelmarkt Noordwijkerhout
 Vogelmarkt : Zwolle
 Vogelmarkt : Assen
 Diverse landelijke shows (na te vragen bij Jet)

Jet van de Kamp

06-30338192 (tussen 13.00 – 21.00 uur bereikbaar)

Woensdagavond bezorgavond, op afspraak is afhalen mogelijk

Grote parkiet zaad	20 kg	€ 21,50
Kleine parkiet zaad	20 kg	€ 21,50
Tropen zaad	20 kg	€ 21,95
Kanarie zaad	20 kg	€ 24,50
Wildzang zaad	20 kg	€ 24,95

(genoemde prijzen onder voorbehoud)

Als klanten wensen hebben t.a.v. volle zakken (bepaald merk) voer dan dit 14 dagen voor de vogelmarkt aan mij doorbellen. Henriette mob. 06 – 30 33 81 92

www.jetvogelvoer.nl

Harderwijk

ALLE DIEREN HEBBEN PRET MET VOER VAN JET

Ransuilentijd!

Het is weer ransuilentijd. In de winter kunt u hele groepen zien: bruin, slank en met opvallende oorpluimen. Zo nu en dan wordt een ransuil voor een oehoe aangezien, maar die is toch echt een maatje groter. Zelf ransuilen zien? Projectje voor de kerstvakantie.

Fietst u 's morgens naar de bakker, ziet u ineens een uil in een berk zitten. Stoppen, kijken, blijken het er zes! Brood uitverkocht, dochter achterop verkleumd en huilen, maar toch de beste dag van de afgelopen maand! Uilen zijn de gaafste vogels ooit en er één zien is een wens van velen.

Slapen in groepjes

Ransuilen ziet u nu in groepjes, want ze brengen samen de winter door en slapen met zijn allen in een boom. Dat kan in een natuurgebied zijn, maar ook in een park, op een begraafplaats of zelfs in een tuin. Op die zogenaamde roestplaatsen ziet u dan een paar tot soms tientallen ransuilen bij elkaar. Juist overdag, want dan rusten ze en in de avondschemer gaan ze op jacht. Weer lekker op zichzelf, zwerven, op zoek naar rondscharrelende muizen.

Ransuilen ziet u nu in groepjes, want ze slapen met zijn allen in een boom.

Smeerboel

's Morgens komen ze weer bijeen in meestal dezelfde bomen. En onder die roestbomen vindt u uitgespuugde braakballen waarin onverteerbare haren en botjes van de muizen zitten. Sterker, zo'n roestplaats valt vaak in eerste instantie op door de braakballen en spierwitte uitwerpselen die er onder liggen. Zeker als het om veel uilen gaat, die al een tijdje in de boom slapen, kan het een behoorlijk stinkende smeerboel worden.

(Hm. Zouden ze daarom ransuil heten? Afgeleid van 'wat een ranzige uilen zijn het toch'? Nagezocht, wat blijkt: een 'ranse' is een ander woord voor sluier. De ransuil dankt zijn naam vermoedelijk aan de veertjes van het gezicht die lijntjes vormen en op een sluier lijken.)

Terzijde: de pluimen zijn géén oren.

Tweelingbroers ransuil en oehoe

De ransuil wordt vaak verward met de oehoe. Het verenpak van beide vogels is beigebruin met donkere vlekken en strepen. Allebei kunnen ze u met breed opengesperde ogen indringend aankijken. Ze hebben prachtige kijkers met diepzwarte pupillen en fel geeloranje irissen. En allebei hebben ze opvallende oorpluimen op hun kop.

Even terzijde: de oorpluimen hebben niets met horen te maken. De oren van een uil zijn een soort kleine gaten in de schedel aan de zijkant van de kop naast of achter de ogen, net hoe u kijkt. Er liggen veren plat overheen. Die pluimen bovenop de kop geven vooral het gemoed aan: bij een alerte uil staan ze overeind en bij een ontspannen uil liggen ze plat.

Tot zover zijn ransuil en oehoe dus tweelingbroers van elkaar, maar dan kijken we naar het formaat. Een ransuil meet zittend in een boom rond de 35 cm, terwijl een oehoeman 60 cm groot wordt en een oehoevrouw zelfs 75 cm! U zult het echt weten als u er ooit één ziet: een oehoe is enorm.

Ransuil en oehoe lijken veel op elkaar, behalve qua formaat. Oehoes zijn enorm!

Meldingen van groepen oehoe's

Bij Vogelbescherming krijgen we niet zelden meldingen binnen van mensen die een hele groep oehoes bij elkaar hebben gezien. Een logische vergissing, maar dan gaat het vrijwel altijd om ransuilen. Dat is immers een van onze algemeenste uilen, die 's winters ook nog in groepen samenkomt. De oehoe daarentegen is hier razend zeldzaam, met hooguit enkele tientallen broedparen. Er is in zo'n geval dus bijna geen twijfel mogelijk. Maar zeg nooit nooit, want we horen de gekste dingen!

Wilt u eens ransuilen zien?

Wilt u nu wel eens een groepje ransuilen met eigen ogen zien? Houd sowieso altijd uw ogen en oren open als nu buiten bent. Geen garantie, maar u kunt bijvoorbeeld kijken op www.waarneming.nl of er een roestplaats in de buurt is. Zoek dan bij Waarnemingen, vul een begin- en einddatum in en kijk bij de omschrijving. Soms is een locatie afgeschermd, omdat het natuurlijk niet de bedoeling is dat er tien vogelliefhebbers bij iemand in de tuin gaan staan. Een andere tip: bel eens met de plaatselijke vogelwerkgroep, vaak hebben ze een speciale uilenwerkgroep en weten de roestplaatsen in de buurt zo te vinden.

Een ontspannen ransuil zit lekker te doezelen of te poetsen en kijkt zeker niet met grote ogen naar u!

Ssst! Ze slapen...

Ook al slaapt een ransuil vaak dicht bij mensen, hij houdt van rust en is snel verstoord. Dat kan al gebeuren als u hem te lang met verrekijker of

fototoestel bekijkt. Heb respect voor het dier. Kijkt hij doordringend naar u, of maakt hij zich lang met oorpluimen omhoog: neem afstand of houd het voor gezien. Staat er al meer dan één persoon: kom een andere dag terug. Staat de roestboom in een tuin: blijf op openbaar terrein.

Ziet u de ransuilen, lekker doezelend en poetsend? Dan is het feest, de mooiste dag van de kerstvakantie.

Door Jeanet van Zoelen

Medewerker Vogelbescherming

Vogelbestand

Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	J.C.Elstgeest	023-5848543
Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	Chris Verdegaal	0252-373531
Tropen	Roodsnavel Spitsstaartamadine	J.Witteman	0252-518983
Tropen	Schamalijsster	R.Tjoelker	06-26931710
Tropen	Sneeuwkruintapuit	J.P.C.M.Nederpel	06-51612036
Tropen	Spitsstaart Bronzeman	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	St.Helena fazantje	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	St.Helena fazantje	C.J. Wittekoek	023-7501630
Tropen	Columbia sijs	R.Verweij	06-23039511
Tropen	Geelbuik sijs	R.Verweij	06-23039511
Tropen	Kapoetsen sijs	J.Hoogervorst	06-28244576
Tropen	Kapoetsen sijs	R.Verweij	06-23039511
Tropen	Loodbekken	M.van Duin	06-12678579
Tropen	Loodbek/Bichenow	C.J. Wittekoek	023-7501630
Tropen	Magellaan sijs	J.Hoogervorst	06-28244576
Tropen	Magellaan sijs	C.de Mooij	0252-216823
Tropen	Magellaan sijs	E.M.Pronk	06-28167792
Tropen	Magellaan sijs	S.van Duijn	0228-541542
Tropen	Magellaan sijs Topaas	A.Wijsman	06-53106740
Tropen	Mozambique sijs	O.Rinzema	0252-220646
Tropen	Yarrel sijs	J. Hoogervorst	06-28244576
Tropen	Yarrel sijs	R.Verweij	06-23039511
Tropen	Zwarte sijs	J.Hoogervorst	06-28244576
Tropen	Zwarte sijs	C.de Mooij	0252-216823
Tropen	Zwartkopjes	M.J.Geerlings	0252-372609
Tropen	Teugelastrilde	Theo Helmink	023-5290544
Tropen	Timor Zebravink	M.van Duin	06-12678579
Tropen	Tropen ?	J.G.van Velzen	06-22609614
Tropen	Tijgervink	O.Rinzema	0252-220646

Geef uw vogels op bij coördinator Vogelbestand

John Hoogervorst

*Kijk ook eens of uw bestand is veranderd
en geef ook de wijzigingen door.*

**Hano voor uw dier
Ook voor alle voeders
voor hobbydieren**

PLETTERIJ 1 2211 JT NOORDWIJKERHOUT TEL 0252 37 29 37	MA T/M WO 9:00 - 18:00 DO EN VR 9:00 - 21:00 ZATERDAG 9:00 - 17:00	WWW.HANO.NL VOLOP GRATIS PARKEERGELEGENHEID

DE GROOTSTE EN VOORDELIGSTE IN DIERVOEDING

Van Dijk Hoveniers

Je buiten thuis voelen

Ons leven gaat over rozen.

Maar **ook** over vlonders, Straatwerk,
Bijzonder timmerwerk
en groot of gespecialiseerd onderhoud!

www.vandijk-hoveniers.nl
info@vandijk-hoveniers.nl

Vind ons op Facebook!
[www.Facebook.com/VanDijkHoveniers](https://www.facebook.com/VanDijkHoveniers)